

ции; существенное расширение целевой подготовки специалистов, как наиболее действенного механизма по удовлетворению острых кадровых потребностей отраслей экономики и социальной сферы; совершенствование дистанционной формы высшего образования; развитие системы университетского менеджмента в направлении автоматизации образовательных и кадровых сервисов.

Реализация данных задач государственной политики в сфере высшего образования направлена на подготовку соответствующего требованиям времени высококвалифицированного кадрового потенциала, который является одним из важнейших факторов устойчивого развития общества и государственной инновационной политики Республики Беларусь.

ОСВІТА ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ: СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ

Т. Є. Іщейкін, к. е. н., ст. викладач

Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Безперервна освіта – один із пріоритетних чинників у справі об'єднання людства на основі ціннісних орієнтирів та культурних традицій. Безперервність виступає у сучасному освітньо-культурному просторі як ідея, принцип навчання, якість освітнього процесу, умова становлення та самореалізації людини. Освіта через все (впродовж) життя трактується як найбільш універсальна та включає всі форми освіти дорослих (сімейну, шкільну, вищу, продовжену професійну, суспільну). Це не технічний або юридичний термін із точно визначеним змістом, а здебільшого загальнокультурний термін для визначення нової парадигми переходу від поетапної ступеневої системи освіти до індивідуальної. На сучасному етапі розвитку суспільства відбувається перехід від концепції «освіти на все життя» до концепції «освіти впродовж життя», провідними принципами якої є: нові базові вміння для всіх з метою забезпечення неперервного доступу до освіти, одержання і оновлення вмінь, необхідних в інформаційному суспільстві; збільшення інвестицій у людські ре-

сурси; інноваційні методики викладання та учіння для системи неперервної освіти – «довжиною та шириною в життя»; нова система оцінювання набутої освіти з метою врахування та визнання результатів неформальної та інформальної освіти; розвиток наставництва та консультування з метою забезпечення вільного доступу до інформації про освітні можливості людини по всьому світу. Протягом останніх десятиліть істотно змінилася і система накопичення й передачі знань, а їх обсяг значно збільшився. Насьогодні не можливо за один раз, навіть за 5 чи 6 років, підготувати фахівця до професійної діяльності на все життя. У наш час щорічно оновлюється близько 5 % теоретичних і 20 % професійних знань. Одиниця виміру старіння знань фахівця, прийнята у США – період «напіврозпаду» компетентності, тобто зниження її на 50 % унаслідок появи нової інформації, свідчить про те, що за багатьма професіями цей період настає менш ніж через 5 років, а у вітчизняній системі вищої освіти часто раніше, ніж закінчується термін навчання. Вирішення даної проблеми полягає в поступовому переході від вищої освіти до освіти протягом життя, де базова освіта періодично повинна доповнюватися програмами додаткової освіти й організується не як кінцева, завершена, а лише як основа, фундамент, що доповнюється іншими програмами (тренінгами, курсами та ін.). Це вимагає від випускника вузу, крім отриманих знань у вузькій професії, розвивати свої здібності до навчання протягом усього професійного життя, вкористовувати навички комунікації, адаптивності, самовдосконалення, організаційної й групової ефективності та низку інших якостей.

Для визначення поняття безперервної освіти використовуються низка термінів. У сучасній літературі зустрічаються такі стійкі сполучення: «освіта дорослих» (adult education); «продовжена освіта» (continuing education); «подальша освіта» (further education); «відновлювана освіта» (recurrent education) як освіта протягом всього життя шляхом чергування навчання з іншими видами діяльності, головним чином з роботою; «перманентна освіта» (permanent education); «освіта протягом життя» (lifelong education); «навчання протягом життя» (lifelong learning). У кожному з цих термінів зроблено наголос на певній стороні явища,

але загальною для всіх є ідея довічної незавершеності освіти для дорослої людини та прагнення до вдосконалення. Однією з найбільш істотних проблем становлення системи неперервної освіти є подолання стереотипу ставлення до неформальної освіти як мало важливої й несуттєвої. Нерозуміння специфіки неформальної освіти та її соціального потенціалу (порівняно з традиційною шкільною або вищою освітою) породжується недостатньою увагою до вивчення проблем освіти дорослих. Необхідно в масштабах країни проаналізувати діяльність сформованої сфери нетрадиційних видів і форм освітньої діяльності дорослих. Це дозволить виявити специфіку неформальної пізнавальної й навчальної діяльності різного контингенту дорослих, мотиваційні особливості й механізми самоорганізації цієї діяльності.

На жаль, в Україні освіта протягом життя перебуває на початковій стадії. Існують поодинокі стохастичні явища, але будь-яка системність практично відсутня. Закон України «Про позашкільну освіту» жодним чином не розв'язує дану проблему, оскільки не врегульовує питання інтеграції позашкільної освіти в загальну освітню систему країни, залишаючи в стороні проблему визнання неформальної освіти. Для України вкрай важливим є завдання вжиття найближчим часом дієвих заходів та механізмів для впровадження та розвитку концепції безперервної освіти (впродовж життя) у сферу освітніх послуг.

СОВРЕМЕННЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ ИННОВАЦИЙ В ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ УВО

Л. В. Целикова, доцент, к. э. н., доцент;

В. Е. Сыцко, профессор, д. т. н., профессор

УО «Белорусский торгово-экономический университет потребительской кооперации»

Инновационная образовательная деятельность – это обновление содержания обучения в соответствии со стандартами основных и дополнительных образовательных услуг; обновление педагогических технологий, методов и форм работы; сочетание самоанализа, самоконтроля с самооценкой и экспертной оценкой. На наш взгляд, инновации в образовании в целом, а также в